

Victor Graeser-Greves prædiken fra feltgudstjeneste i Camp Niflheim

Taler

Victor Graeser-Greve
Feltpræst

Dato

11. september 2022

Sted

Camp Niflheim, Adazi Militærbase,
Letland [radiotransmitteret på P1]

Omstændigheder

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 20, vers 20-28

- 1 I gamle dage, sad det bedre borgerskab, adelen og Borgmesteren på forreste række i kirken. Og her sad så Borgmesteren pligtskyldigt stille og hørte præstens prædiken over de ti bud. Indtil stedet, hvor præsten nævnte buddet: ”*Du må ikke stjele!*”. Nu begyndte Borgmesteren at blive urolig og forsøgte febrilsk at
- 5 finde sin pengepung, – men han kunne ikke finde den. Præsten bemærkede, at Borgmesteren sad mere og mere uroligt, men prædikede videre, indtil han kom til buddet: ”*Du må ikke begå ægteskabsbrud*”. Og pludseligt sad Borgmesteren ganske stille og roligt, som om, der var faldet en stor byrde fra hans skuldre. Dette bemærkede præsten også, men prædikede videre. Da gudstjenesten var
- 10 forbi, kunne præsten ikke dy sig for at spørge Borgmesteren, hvorfor han under det meste af prædikenen havde siddet så uroligt og først til sidst var faldet til ro?

- Da svarede Borgmesteren: ”Da De nævnte: ”*Du må ikke stjele*”, søgte jeg efter min pengepung, men kunne ikke finde den! Da De så nævnte buddet: ”*Du må ikke begå ægteskabsbrud!*”, erindrede jeg pludseligt, hvor jeg sidst havde brugt min pengepung”.

- Her i Camp Niflheim, – er der sjældent rift om de forreste pladser, – om det skyldes, at vi hverken har en borgmester eller nogen adelige, eller måske det bare
- 20 skyldes ydmyghed eller fordi man føler sig udstillet og udsat – eller måske fordi I tror, at de forreste pladser er reserveret til, at de høje herrer i Danmark en dag vil komme forbi og se med deres egne øjne, hvad vi går og laver – skal jeg ikke kunne sige!

- 25 Måske er det fordi, at alle ikke nødvendigvis ønsker sig at sidde på den fornemmeste og forreste plads, – den plads, hvor man har magt. Med magt der

følger jo ansvar, så den fornemme plads er også ofte øretavernes holdeplads. Men den forreste plads med det store ansvar, er den plads, vi alle, der er udsendt, har accepteret – idet vi er udsendt med det formål og den opgave, – at tjene og
30 tage kampen op, hvis russerne kommer, helt ude ved fronten, indtil
forstærkningen kommer!

Danske soldater har haft en plads i forreste række i verdens brændpunkter, ja – siden 90erne i ex-Jugoslavien, som vi ofte glemmer og ikke mindste siden
35 terroranslaget den 11. september i 2001 rystede verdensordenen, – og dagen i
dag, hvor disse ord bliver hørt, er det også en kærkommen lejlighed til at rette
vores tak og tanker til alle pårørende såvel som de allierede og danske soldater,
som tjente, kæmpede og satte deres liv til i en større sags tjeneste, – ligesom I,
kære soldater, nu igen adlyder kaldet og tjenesten, da verdensordenen i år den
40 24. februar atter blev rystet i sin grundvold, da Rusland invaderede Ukraine, –
hvilket jo er grunden til, at vi i dag igen befinder os i forreste linje for at bidrage
til at styrke NATOs tilstedeværelse og afskrækkelse i Letland og det øvrige
Baltikum.

45 Vi er nu halvvejs inde i missionen og har efterhånden indarbejdet rutiner og
vaner og udryddet de værste børnesygdomme og vore bønner om forbedringer
er blevet bønhørt, – vi har bl.a. fået varmt vand i bruserne til alle, – samt de
underbukser og det toiletpapir vi manglede og MB har efterhånden også fået
styr på vores vasketøj – sådan da!

50 Vi har fået en dagligdag og rutine op at køre i vores lille mikrosamfund både i
Adazi-lejren og her i vores primitive teltlejr Camp Niflheim. Mange har allerede
haft deres først tiltrængte leave og andre står på tærsklen til at tage hjem for en
kort periode for at få tanket batterierne op. Der hersker en god ånd og
55 stemningen er høj, – for vi har det sjovt – og det er der ikke noget galt i, så længe
vi ikke glemmer, at vi ikke er her for sjov!

Og det ved jeg, at I selvfølgelig også godt ved, – men derfor kan der jo godt
opstå svære og mismodige dage, hvor savnet til ens kære hjemme i Danmark
60 fylder ens hjerte med tristesse og magtesløshed, fordi man ikke kan hjælpe eller
være der for dem derhjemme, man elsker og holder af – og der kan så sandelig
også opstå interne uoverensstemmelser af den ene eller anden art, når man bor
og arbejder så tæt sammen, som vi gør, – og det kan forståeligt nok være årsag til,
at vi glemmer fokus.

Derfor er det også en kærkommen lejlighed til at stoppe op og give sig hen til evangeliets opbyggelige tale, – lytte med hjertet, – så man atter kan få mod på livet og genfinde sin plads, – og påtage sig det ansvar og de opgaver, der skal tjene til at løse de sidste måneder af missionen.

Alle har vi nok på et eller andet tidspunkt i vores liv stillet os selv det spørgsmål: Hvor er min plads i livet? Og giver det mening det, jeg gør?

Evangeliets svar er, at vi skal tjene hinanden, vi skal stå til rådighed for hinanden. Kort sagt: du skal elske din næste!

Og er det ikke rigtigt, at de gange hvor vi har følt eller mærket, at vi kan bruges, så forandrer verden sig, og formålet med vores liv træder frem som solen fra en klar himmel, for Du har aldrig med et menneske at gøre uden at Du holder noget af dets liv i dine hænder. Vi vokser af at tjene.

I dag hører vi hvorledes Zebedæussønnernes mor ønsker det bedste for sine sønner, – nemlig en plads i himmeriget. Hvilken mor ønsker ikke det?

Da de ti andre disciple hører moderens ønske, opstår der stridigheder blandt dem. De bliver forargede, ja ligefrem vrede. For alle vil de sidde på de bedste pladser.

Evangeliet afspejler således nogle menneskelige grundtræk, som vi nok alle kender – vi kæmper gerne om at være bedst, at få den bedste plads på bekostning af de andre. Kampen om hæderspladserne ved Jesu side var på det tidspunkt reel nok, da de jo forventede og troede på, at Jesus skulle trone som konge. Og hvem vil ikke gerne side til bords med de kongelige, og smage magtens sødme?

Inden Jesus blev taget til fange, var der ingen grænser for, hvad disciplene ville gøre for at tjene ham og være hans ven, hans næste. Men da det gik op for dem, at han skulle sejre over døden ved selv at dø på et kors, da nægtede de ethvert kendskab til ham og det gik op for dem, at de ikke kunne drikke hans bæger. Han blev svigtet af sine bedste venner.

Den dag han døde på korset med to røvere på sin side, stod kampen ikke om en

105 hædersplads ved siden af Jesus, men det var nærmere et spørgsmål om at nægte al
kendskab til ham.

På mange punkter ligner vi faktisk disciplene i dagens evangelium; vi har også
svært ved at forstå, hvad det er, Jesus vil os – måske fordi han altid vender den
110 gældende dagsorden på hovedet.

Overfor den mangel på forståelse, som vi deler med disciplene, rammes vi
alligevel og uafbrudt af ordet om Guds kærlighed til sit menneske – for selvom
disciplene svigtede, selvom vi ofte svigter, så er Jesus den, der tjener os – Gud er
115 den, der elsker os, på trods af, at vi fejler i livet og vil rage de bedste pladser til os.

Vi kan aldrig ved at tjene gøre os fortjente til Guds kærlighed – for vi har den
allerede. Jesus siger det selv i dag: *'Men den, der vil være stor blandt jer, skal være
jeres tjener, og den, der vil være den første blandt jer, skal være jeres træl, ligesom*
120 *Menneskesønnen ikke er kommet for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give
sit liv som løsesum for mange'.*

Det udelukker også, at vi forsøger os med en ydmyg stil, eller at vi i hovmod
125 tror, at vi kan frelse hele verden og derigennem føle os som fromme og gode
kristne, ligesom Borgmesteren, der dog ikke stjal og derfor følte sig som et bedre
menneske, berettiget til Guds kærlighed – men som i farten glemte, at han ikke
måtte begå ægteskabsbrud!

130 Vi kan altså ikke gøre os til over for andre for at få Guds kærlighed. Kærligheden
er ikke en byttehandel med Gud – det er stik imod kærlighedens væsen.

Hvad er det så kristendommen vil med det hele?

135 Ja, umiddelbart, er det først og fremmest at rive os løs fra vores egen indre
selvtilfredshed og åbne vore øjne overfor vor omverden og vor næste, og måske
ikke tænke så meget over hvilke pladser vi skal sidde på, men lade os rive med af
livets mangfoldighed.

140 Vi skal hverken frelse os selv eller andre, det må vi lade Vorherre om. Men vi skal
tage vare på det liv, vi har fået skænket som en gave og opgave og give det videre
til vore medmennesker og leve livet sammen med dem.

145 Zebedæussønnerne prøvede at smyge sig udenom det arbejde det er at leve sit liv, og derfor henviser Jesus dem til at tjene hinanden – fjerne blikket fra sig selv.

For hvis man virkelig vil noget stort i sit liv – og det var jo det de ville – så skal man ikke stræbe efter at distancere de andre, hverken ved beskidte tricks eller
150 helt åbenlyst, – nej, man skal være de andres træl og tjene næsten.

For uanset, hvor vi end befinder os i livet, om vi sidder på forreste eller bagerste række i Camp Niflheim, i kirken, i stuerne hjemme i Danmark eller i livet – så har vi allerede sæde ved Herrens kærlighedsbord og bedre plads findes ikke, – for
155 det er nådens og tilgivelsens sæde, – og det har vi jo alle brug for, – både borgmesteren og adelen og dem der sidder bagerst og ikke mindst jer, som står i forreste geled, klar til kamp for fred og frihed.

Pas på jer selv og tjen hinanden, og husk: Stol på Gud og hold krudtet tørt! Gud
160 i vold!

Amen!

Kilde
165 Manuskript modtaget fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
170 Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/victor-graeser-greves-praediken-fra-feltgudstjeneste-i-camp-niflheim-2022>

175

180